

Farkas Tibor Józsefné

Férfiöltözetek és textíliáinak modellrajzon való megjelenítése

NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:

Gyártmányfejlesztés és gyártáselőkészítés a ruhaiparban

A követelménymodul száma: 1299-06 A tartomelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-001-50

A FÉRFI RUHÁZAT JELLEMZŐI

Sokan vannak, akik úgy látják, hogy a férfi ruházat alig-alig változik és egyébként is csak az "öltönyben" nyilvánul meg. Ha visszapillantunk a régi korok öltözködéstörténetébe, láthatjuk, hogy ez koránt sincs így. Sőt! Voltak korok, például a barokk, amikor a férfiak ruházata sokkal díszesebb volt, mint a nőké. Vagy mit mondhatunk a XXI. századi "metroszexuálisnak" titulált férfiokról, akik a statisztika szerint többet költenek parfümre és testápolóra, mint a nők!

1. ábra. Barokk viselet

Metroszexuális férfiak: azok a nagyvárosi férfiak, akik magas jövedelemmel rendelkeznek és sokat költenek a ruházkodásra, szépségápolásra, testük karbantartására

Napjainkban is igaz, hogy mint minden ruházattal szemben a férfiruhákkal szemben is különböző esztétikai, technológiai, gazdasági és fiziológiai követelményt támasztunk.

Ebben a fejezetben áttekintjük, melyek azok a klasszikus és modern ruhadarabok, amelyek napjainkban a férfiak ruhatárában megtalálhatók!

2. ábra. Mai viseletek

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön, mint végzett könnyűipari technikus férfiruha gyártásával szeretne foglalkozni. Úgy tervezi, hogy mielőtt az önálló kollekció gyártásába kezdene, alaposan körüljárja, mit viselnek a férfiak.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A férfiak alap ruhatárának legfontosabb darabja az öltöny. Kamaszkorú fiatalemberek gyakran gondolják úgy, hogy nekik nincs szükségük öltönyre, ám többnyire előbb-utóbb rádöbbennek, hogy életstílustól függően akár többre is szükségük lehet.

1. Az öltöny

Az öltöny két vagy három azonos alapanyagból készült részből áll:

- zakó (öltönykabát)
- nadrág
- mellény.

A XVII. század közepén alakult ki a férfiaknak az az öltözete, amely egy lábszárközépig érő nadrágból, térdig érő mellényből és egy karcsúsított kabátból állt. Mivel a férfiak a bal oldalukon kardot viseltek – és a ruha nem akadályozhatta a fegyver gyors előrerántását – a férfiruházatban a balról-jobbra gombolás alakult ki.

Ha a zakó – nadrág – mellény nem azonos alapanyagból készül, zakó-nadrág kombinációról beszélünk! Az öltöny elegánsabb viselet, mint a zakó-nadrág kombináció!

1.1. A zakó

Az öltönyöket különböző szempontok alapján csoportosíthatjuk. Az öltönyök egyik legfontosabb jellemzője a gombolás. E szerint lehet

- egysoros vagy
- két soros gombolású.

3. ábra. Armani zakó

Az egysoros zakó átmenete 1,5–2 cm. A kétsoros zakó átmenete 7–8 cm.

Ez a megkülönböztetés a zakó jellege szerint történik. További megfigyelés a gombolásnál az, hogy hány gombbal illetve gombpárral záródik a zakó. Így beszélhetünk

- egy, két vagy háromgombos és
- egy, két vagy három gombpárral záródó zakóról.

A zakó formája lehet, karcsúsított vagy követheti lazán a test formáját. Ez – vagyis a zakó sziluettje – nagyon jellemző egy adott kor férfi divatjára.

További jellemzője a zakóknak az ún. "császárvarrás", a függőleges mellformázó varrás, a kétvarrásos bevarrott ujj. A baloldalon szivarzsebet, két oldalon oldalzsebeket találunk. Az egysoros zakó elejeszéle készülhet lekerekítéssel. Jellemző a hátsó vagy az oldalhasíték. Az elejekihajtó hossza és szélessége szintén erősen divatfüggő (hosszát a gombolás meghatározza). A kihajtó és a gallér találkozási pontja lehet nyitott vagy zárt.

1.2. A nadrág

A klasszikus nadrág övpántos, svédzsebes, hátul egy vagy két bevágott zsebbel készül. A nadrágszárak hajtással (bőségránccal) bővülnek. Ha nincs hajtás, a nadrág jobban simul a testhez – ez fiatalosabb sportosabb hatást kelt. A nadrágszárak vonalvezetése – lefelé szűkülő, lefelé bővülő vagy párhuzamos – szintén nagyon jellemző az adott kor divatjára! A nadrág alja készülhet hajtókával vagy hajtóka nélkül.

4. ábra. Klasszikus férfinadrág

Stílustanácsadók szerint a hajtókás nadrág a magas férfiaknak áll jól, az alacsonyoknak előnytelen!

1.3. A mellény

A férfi öltöny kiegészítő darabja a mellény. A mellény eleje az alapanyagból, a háta bélésanyagból készül. Az eleje ék alakú kivágással, egysoros gombolással, ún. órazsebbel készül, 5 vagy 6 gombbal záródik.

A háta derékrészen lehet gumírozás vagy szorító. A háta is készülhet alapanyagból – így önállóan is viselhető. Alkalmi öltönyökhöz készítenek kétsoros gombolású mellényeket is.

5. ábra. Férfi mellény

A mai öltöny formája a XIX. század közepére alakult ki. Mivel ekkor még a ló volt a legfontosabb közlekedési eszköz a kabát lerövidült, hogy kényelmes legyen. Gombolása egysoros volt és egyre gyakrabban viselték a férfiak – ez lett az egysoros zakó, míg a kétsoros zakók elődjének a gérokk tekinthető. A XX. század 70-es éveiben Giorgio Armani puha kidolgozású öltönyei forradalmasították a férfi divatot.

Az öltönyök rendeltetés szerint lehetnek:

- utcai vagy mindennapi viseletre készített öltönyök
- alkalmi vagy ünnepi eseményekre készülő öltönyök és
- sportos öltözékek.

6. ábra. Alkalmi férfi öltözet

Az öltönyök legkiválóbb alapanyaga a gyapjú. Kényelmesek, elegánsak, könnyedén visszanyerik alakjukat, nem kell vasalni őket.

Mohert használnak szmokingokhoz, a kasmír nagyon különleges és drága. Az alpaka enyhén csillog, ünnepélyes és elegáns, a tweed konzervatív hatást kelt. A szintetikus sztreccs (általában poliészter – elasztán) keverék rendkívül kényelmes viselet.

A férfi öltönyök "mindig nyerő" színei a szürke és a fekete. A sötétszürke kiváló az üzleti ügyekhez, a fekete pedig ünnepi alkalmakra hordható. Klasszikus szín a tengerészkék is, míg a bordó, lila, zöld általában (és szerencsére) rövid ideig tűnnek fel a divatban.

Nyáron kedvelt a bézs, a keki és a fehér szín is.

A szövetek lehetnek egyszínűek, csíkosak és kockásak. Egy "krétacsíkos" öltöny mindig elegánsnak számít.

7. ábra. Krétacsíkos öltöny

Az öltöny stílusához kell megválasztani az inget és a nyakkendőt továbbá a cipőt, zoknit és egyéb kiegészítőket.

Az alkalmi öltözetek igazi jellegzetes darabja a szmoking. Alpakából vagy könnyű gyapjúból készül, fekete, éj kék vagy fehér színben.

8. ábra. Sálgalléros szmoking

Fekete zakóhoz fekete nadrágot kell viselni, kék zakóhoz kéket. Fehér zakó fekete és kék nadrággal is hordható. Olyan, hogy fehér szmokingnadrág NINCS!

A szmokingzakó kihajtója selyem és gyakran sálgalléros. Jellegzetes szmoking inggel és csokornyakkendővel elegáns.

9. ábra. Szmoking ing

A szmokingnál is elegánsabb viselet a frakk. A frakk fekete színű, az eleje rövid, háta hosszabb és lekerekített. Mindig kigombolva hordják, fehér mellénnyel. A nadrág oldalvarrását zsinórpaszomány díszíti. Az ing is fehér, csapott nyakú és dupla kezelővel készül.

Ha egy ünnepi alkalomra szóló meghívón az áll, hogy "Black tie" – azt jelenti, hogy "fekete nyakkendő" – akkor szmoking az elvárt viselet. Ha az elvárás "White tie" – "fehér nyakkendő" – ez azt jelenti, frakkot kell venni. / Black tie ejtsd :blek táj , white tie ejtsd. vájt táj /

2. Sportzakó/blézer

A blézer az angol blaze = lobogni vagy a blazon = címerpajzs szóból ered. Nevezik klubzakónak is. Hagyományosan egy tengerészkek egy- vagy kétsoros zakót jelent fémgombokkal, baloldalon mellzsebbel, rajta valamilyen klub vagy egyetem emblémájával. Az 1960'as években terjedt el a mindennapi öltözködésben, a férfiak és a nők ruhatárában is megtalálható.

A blézer alapanyaga lehet gyapjú, velúr, flanel, vastag vászon vagy bőr. Mintázata pl. aprókockás.

Fontos a nadrág és a blézer harmóniája, a színek, minták, anyagminőségek összehangolása.

3. Nadrág/pantalló

Az 1.2. pontban már foglalkoztunk a nadrággal – az öltöny részeként. Ha a nadrág, szóló ruhadarab többnyire sportos viseletet jelent, mely viselhető zakó nélkül, inggel vagy pulóverrel. Anyaga télen gyapjú, kordbársony, nyáron pamut vagy len. Az un. "casual" /ejtsd.kezről /nadrágokba nem vasalnak élt. Manapság, kortól függetlenül megtalálható egy vagy több farmer a férfiak ruhatárában. Az eredeti jeans egy nagyon ellenálló, kék pamut-szövetből (denim) készült rézszegecsekkel. A 80'as, 90'es években a Levi's 501-es márka volt a legmenőbb. Mára a divat változásai következtében kaphatóak több színben, lehet a farmer csíkos vagy kockás, koptatott, tépett, hímzett stb.

10. ábra. Jeans

A farmert eleinte csak egyszerű, olcsó pólóval hordták. Andy Warhol amerikai pop-art művész kezdte viselni tengerészkék blézerhez, elegáns inghez és nyakkendőhöz. Napjainkban a legnevesebb divatcégek is készítene saját márkás, méregdrága farmereket.

A rövid nadrágok, sortok és bermudák a szabadidő eltöltéséhez való viseletek. Változatos színekben és mintázatokban készült anyagokból, lezser, sportos fazonban készülnek.

Egyes sporttevékenységekhez is köthetőek nadrágtípusok pl. golfnadrág, lovaglónadrág stb.

4. Az ing

A férfiing az a ruhadarab, melynek méretezése sajátos – a nyakbősséggel adható meg. Ma már sok márka kínálja termékeit többféle ujjhosszal és többféle bőségben.

11. ábra. Csíkos férfiing

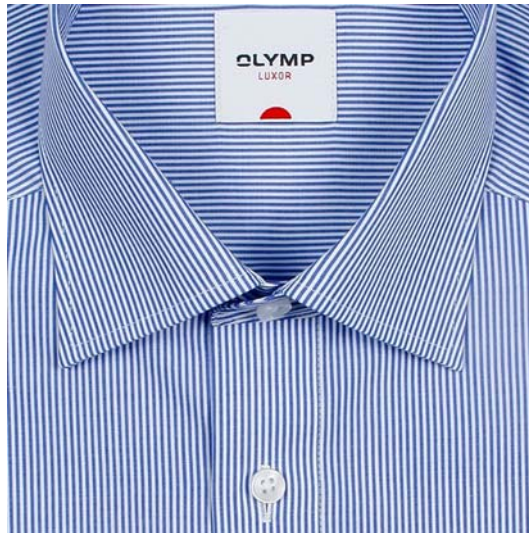
Az ing ujjának a csuklócsontig kell érnie, se ne lejjebb, se ne feljebb. Az ingek alja lekerekített, hátul hosszabb mint elől, így nem csúsznak ki a nadrágból.

12. ábra. Cápagalléros férfiingek

A férfiingek legszembeűnőbb jellemzője a gallérja. Lehet:

- egyenes gallér, a legklasszikusabb megoldás –
- cápa gallér –
- windsor gallér, mely mindig fehér
- csapott gallér, szmokinghoz.

13. ábra. Ing business öltönyhöz

Lényeges részlet az ing gombolása, az ujjhasíték és a kézelő valamint a zseb is.

Férfiak örök dilemmája a nyakkendővel vagy nyakkendő nélkül kérdése. Ha nyakkendőt viselnek ne lazítsák ki, ha nem viselnek, akkor 1-2 gombot kigombolhatnak az ingen.

Az ingek jó minőségű alapanyaga a pamut, púplin. Az Oxford pamut kifogástalan minőségű, klasszikus stílusú.

Az elől gombos férfiing kifogástalan fehérsége azt jelezte, hogy viselője arisztokrata vagy nagypolgár. Jelezte, hogy megfelelő vagyonnal, jövedelemmel bír, hiszen minden nap újat vehet fel, meg tudja fizetni a legjobb szövetet és a hozzáértő vasalónőt.

5. Kabátok és dzsekik

Az élet felgyorsulása, a folyamatos autóhasználat és az éghajlati változások is okozhatják, hogy a férfiak ruhatárában egyre ritkábban vannak jelen az elegáns, hosszú, városi kabátok. Helyükre a kényelmesebb, rövidebb autós kabátok és dzsekik kerültek. A hagyományos (tradicionális) kabát szabása a zakó szabásához hasonló, egyszerű vonalvezetés, egysoros- vagy rejtett gombolás, bevarrott vagy raglán ujj jellemzi.

Alkalmi vagy formális megjelenéshez hosszú – legalább térd alá érő kabát illik!

14. ábra. Méretre készült tweed kabát

A kabátokat a viselési szokás szerint is csoportosíthatjuk:

- alkalmi
- városi
- casual vagy
- esőkabátok stb.

15. ábra. Extravagáns férfi öltözetek

A továbbiakban csak felsorolunk néhány klasszikus formát – a teljesség igénye nélkül:

- paletot /ejtsd. Paletó /
- trenchcoat /ejtsd. Trenchskót /
- slipon /ejtsd. Szlipon /
- ulster stb. / alszter /

A dzsekik, blézerek, rövid kabátok egyre inkább tért hódítanak, elnevezésük is változatos:

- bombázó dzseki
- motoros dzseki
- lumberjack / ejtsd. Lamberdzsek /
- parka stb.

Alapanyagaik is változatosak, bőr, műbőr, melegen tartó gore-tex és más high-tech textíliák.

High-tech textíliák: Azok a textíliák, amelyek a legkorszerűbb, magas színvonalú technológiával készülnek és számos új követelménynek megfelelnek.

Bár a pulóverek és pólók is nélkülözhetetlenek a férfiak ruhatárában – munkafüzetünkben ezekkel nem foglalkozunk.

Összefoglalás

Az öltöny tipikus városi viselet. Az üzleti öltözködés (business look ejtsd. biznisz luk) nélkülözhetetlen darabja. Általában két részből, öltönykabátból (zakó) és öltöynadrágból, vagy mellénnyel kiegészítve három azonos alapanyagból készült részből áll. Stílusát a szövet és a sziluett (cut) határozza meg.

A zakón a derékgomb 1–1,5 cm-rel a derékvonal alatt kell, hogy legyen. A duplahasítékos zakó klasszikus, a hasíték nélküli zakók fiatalosak, a háta közepén lévő hasítékkal készült zakó kényelmes. A zakó divattól függően lehet hosszított fazonú is. A zsebek elhelyezkedése, formája, technológiai kivitelezése befolyásolja, hogy inkább sportos vagy inkább elegáns az öltöny stílusa. Az öltönykabátokat általában az alapanyagok színével azonos vagy annál sötétebb selyemmel (viszkóz) bélelik, az ujjába nyers színű alapon vékony csíkos bélés kerül. Designer daraboknál vagy közel-keleti megrendelésre készült öltönykabátoknál gyakran találkozhatunk élénk színű, feltűnő béleléssel.

16. ábra. Business look

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Gyűjtsön divatképeket, rajzokat, fotókat az internetről katalógusokból divatos férfi öltönyökről! Ragassza az alábbi szabad helyre!

MUNKANYAG

2. Nevezzen meg ismert férfi öltöny márkákat .

3. Keressen az Interneten vagy divatlapokban képet szmoking viseletről, nyomtassa, vagy vágja ki (esetleg rajzolja le)!

MUNKANYAG

4. Írja le a 3. feladathoz választott öltözet jellegzetességeit!

5. Keressen az Interneten vagy divatlapokban képet olyan férfi blézerekről, amelyek mellzsebén, klub, egyetem, sportegyesület stb. emblémája látható. Készítsen feljegyzést!

6. Nézzon szét üzletekben, kirakatokban, weboldalakon! Készítsen feljegyzést, milyen az aktuális férfinadrág divat!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Fogalmazza meg, melyek a férfi öltöny és a kombinált férfi öltözet között a legfontosabb azonosságok és különbségek!

Azonosságok:

Különbségek:

2. feladat

Jellemezze a férfi zakók külalakját a megadott szempontok szerint!

Zsebek:

Eleje széle:

Gombolás:

Gombok vagy gomb párok száma:

Hasíték:

A kihajtó és a gallér találkozási pontja:

3. feladat

Nevezze meg a klasszikus férfinadrág három külső jellemzőjét!

4. feladat

Írja le, milyen anyagokból készülhet a férfi mellény háta része!

5. feladat

Nevezze meg a férfi öltözet legalább két ünnepi ruhadarabját!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Azonosságok: Az öltöny és a kombinált viselet is legalább 2 részből: zakóból és nadrágból áll. Ezek formai kialakítása: gombolódás, fazon, zsebek stb. is hasonló lehet.

Különbségek: Az öltönnél a zakó és a nadrág azonos alapanyagból készül, a kombinált öltözékeknél nem. Az öltöny elegánsabb viselet, mint a zakó-nadrág kombináció.

2. feladat

Zsebek: Általában pántos szivarzseb a bal elején, a mellvonalon. Mindkét elején 1-1 oldalzseb, mely lehet bevágott zseb vagy foltzseb.

Eleje széle: Lehet lekerekített is.

Gombolás: Egy vagy kétsoros gombolás.

Gombok vagy gomb párok száma: 1, 2, 3, vagy több gombos; 2 vagy 3 gomb párral záródó.

Hasíték: Hasíték nélküli; oldalt hasítékos; háta-középen hasítékos.

A kihajtó vagy a gallér találkozási pontja: Nyitott vagy zárt.

3. feladat

Svédzsebek, bőségráncok, bevágott hátsózseb stb.

4. feladat

Az öltöny saját anyagából vagy bélésselyemből.

5. feladat

Szmoking, frakk.

SZÍNEK, FORMÁK, STÍLUSOK

CMB – Színezz engem gyönyörűvé – szó szerinti fordításban a Color Me Beautiful/ ejtsd. kolor mí bjútiful / amerikai szervezet neve, melyet Carol Jackson alapított 1980-ban.

A CMB a legkülönbözőbb korú és életvitelű nők, és férfiak számára nyújt új ismereteket a színekről és a stílusról. A CMB tavaszi, nyári, őszi és téli csoportokba sorolja a nőket és a férfiakat. Minden egyes típushoz külön színpaletta tartozik.

17. ábra. Ősz típusú színskála

Ez lehetőséget ad az előnyös és harmonikus öltözékek kialakítására mindenki számára kortól és nemtől függetlenül. A kereskedelmi kollekciók bázisa a kollekció tervezőjének egyénisége, a trendek, a színek és mintázatok, az alapanyagok széles skálája.

ESETFELVETÉS, MUNKAHELYZET

Ön – leendő férfiruha gyártó vállalkozóként felismerte, hogy a divat a színekkel kezdődik. Színtrend előadásokat hallgatott és a színekonzultációk tapasztalatait felhasználva egyeztetni elképzeléseit leendő munkatársaival, hogy közösen tudják meghatározni a kollekciók színeit, alapanyagait, stílusát.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Színek a férfiak öltözködésében

A színek szerepe, jelentése az egyes kultúrákban más és más. A viselettörténet különböző korszakaiban a ruházat színe is jelezte viselője társadalmi rangját, pl. bíbor palást vagy gondoljunk a középkori "ruharendeletek" előírásaira. A népművészetben a piros a szerelem színe. Hagyományosan fekete a gyász színe, míg a fehér a tisztaság, szűziesség színe lásd menyasszonyi ruhák. Hagyományosan rózsaszínbe öltöztették a lánycsecsemőt és kékbe a fiút. A színeknek nem elhanyagolható pszichológiai, érzelmi hatása is van, mely jól hasznosítható az öltözékek színválasztásánál is pl. a kék, tekintélyt sugároz, megfelel egyenruhához.

A férfiak még napjainkban sem hordanak annyi színt, mint a nők. Ez nem jelenti azt, hogy egy-egy kollekció összeállításánál meg kell maradnunk az "unalmas" szürkénél – de kiemelkedően fontos a színek összehangolása.

Egy szín önmagában vagy más színekkel társítva más-más hatást kelt. A színeket a környezetükkel együtt észleljük. Az, hogy egy szín hideg vagy meleg jellegű a színek kölcsönhatásában fejeződik ki. A meleg és a hideg színek önmagukban harmonikusak, míg egymással keverve dinamikusak.

Johannes Itten osztrák expresszionista festő, a BAUHAUS tanára volt. A színek hatásával foglalkozó műve nagyon hasznos minden olyan szakember számára, akiknek a munkájában jelentős a színek kiválasztása, hatása.

18. ábra. Színkör

Ha a színkör belsejébe mértani alakzatokat rajzolunk, az alakzatok csúcspontjainál elhelyezkedő színek együttes megjelenítése harmonikus színhatást eredményez.

Ha az alakzatokat elforgatjuk, újabb színtársítások készíthetők. Az összehatásban fontos szerepe van a színek telítettségének és öltözéken belül az egyes színek "mennyiségének", arányának a többi színhez. A színek előrejelzése a divatstratégia kulcskérdése. Koloristák, pszichológusok, marketingesek, kereskedelmi és reklámszakemberek, tervezők együttesen dolgoznak egy-egy szezon színtrendjének összeállításán.

A színtrendek kialakításában kiemelkedő szerepe van az Intercolor Nemzetközi Színbizottságnak, melynek Magyarország is tagja.

A CAUS az Egyesült Államok Szín Szervezete szintén előrejelzések, színtrendek összeállításával foglalkozik.

A textil-ruházati ipar is használ, ún. PANTONE színskálát. Ez egy színkatalógus, a színek meghatározott árnyalatát kódszám jelzi, így a világ bármely táján jól beazonosíthatóak az árnyalatok.

A színek harmóniája két vagy több szín együttes, kellemes hatását jelenti. A színek hatása lehet kellemetlen is vagy hatástalan, közömbös.

2. Anyagok

Az anyagoknak három fő jellemzője a súly (négyzetmétertömeg vagy más néven területi sűrűség), a szövés, a felület. Az anyag súlya a szál jellegétől és a szövés sűrűségétől függ. A téli gyapjúöltönyök anyagai rendszerint nehezebbek, vastagabbak. Az egész évben hordható modellek közepes vagy vékonyabb szövetből készülnek. A legvékonyabb "trópusi" textíliák pamutból, keverékanyagból készülnek. A tweed szövetek, kordbársonyok erős textúrájúak, míg a sűrű szövésű gyapjú, a finom pamut, a selyem sima és egyenletes tapintású. A textília felülete lehet természetes csillogású és matt.

Alapanyagok

19. ábra. Gyapjúsövet

20. ábra. Gyapjúsövet

21. ábra. Fésűs gyapjúsövet

22. ábra. Kártolt gyapjúsövet

23. ábra. Len szövet

24. ábra. Pamutszövet

25. ábra. Kordbársony

Alpaka: Az alpaka (az Andok vidékén élő lámaféle) gyapjából szőtt kelme. Napjainkban gyakran alpaka szőr és gyapjú vagy selyem keveréke. Nagyon könnyű, kissé fénylő szövet, amelyből elegáns öltönyöket készítenek.

Kasmír: Nagyon finom gyapjúsál, amelyet a Himalája-vidéki (eredetileg kasmíri) kecske szőréből fonnak.

Pamutbatszt: Igen jó minőségű, finom szálú szövet. Ritka, finom és nagyon drága.

Pamutpuplin: Nagyon finom és puha pamut, amelynek láncfonalai vékonyabbak, mint a vetülékfonalai. Ha meggyűrjük, jellegzetes enyhe "ropogást" érzünk.

Oxford: Halszákamintás vagy vékony csíkos, közepes finomságú, de eléggé strapabíró és jó tartású pamutszövet. Kiválóan megfelel "hétköznapi" ingekhez.

Flanel: Olyan gyapjú, amelyet szándékosan filcesítenek. Mostanában nemigen viselnek flanelt.

Gabardin: Vízhatlanított gyapjú vagy pamutkelme, amelyből esőkabátot, de öltönyt és kosztümöt is varrnak.

Lenvászon: Nagyon könnyű vászon, de az a hátránya, hogy egy szempillantás alatt összegyűrődik. Nyáron nagyon kellemes viselet, kiválóan megfelel hétvégére vagy üdüléshez.

Moher: Az angóramecske gyapjából készült szövet.

Serge /ejtsd. Szerzs /: Vastag és masszív ponyva-pamutvászon. Gyakran használják bézs, keki vagy tengerészkék színben nyári nadrágokhoz, a gyarmatokon annak idején szafari-ingeket készítettek belőle.

Tweed: Sajátos mintájú gyapjúsövet

Velúr: Laza vagy vidéki stílust képviselve széles bordájú, elegáns városi öltönyök esetén keskeny bordájú, igen rafinált, dendi stílusnál pedig sima kidolgozású kelme (ez utóbbi azonban igen érzékeny, ezért gyorsan elkopik és kifakul a fenékrésznél és a térdeken).

3. Stílusok

A stylistok /ejtsd. sztájliszt/ a férfiak öltözékeit újra és újra egy-egy az adott időszakra jellemző, sokatmondó jelzővel írják le. Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül, ebből mutatunk be néhányat.

Üzleti stílus: Jellemzője a visszafogott elegancia. Ing, nyakkendővel, 3 részes öltöny mellénnyel, blézer és nadrág, sötétkék klubzakó – világos nadrág tartozik a stílushoz.

Klasszikusan elegáns: Hasonló az üzleti stílushoz, minden alkalomra kifogástalan megjelenést biztosít.

College stílus: Ápolat-elegáns, sportos stílus. Kétsoros blézer, csíkos ingek, V kivágású pulóverek, casual nadrágok alkotják.

Sportos: A sportpályára menet, nyaranta, szabadidő eltöltésére vagy kifejezetten sportoláshoz alkalmas igényes viselet. Nem tévesztendő össze az igénytelen, laza, nem az alkalomhoz illő megjelenéssel.

Sportosan elegáns: Diszkrét (nem feltűnő) jól szabott, kényelmes ruhadarabok jellemzik kiváló minőségben.

26. ábra. Casual look

27. ábra. Sportos öltözetek

Vagány: Trendi ruhadarabok, kevert stílus (crossdressing) jellemzi.

Crossdressing : Több különböző stílusjegyet mutató viselet.

Összefoglalás

A férfiöltözködés tradicionális, jobban érvényesülnek a hagyományok, szokások, több a protokoll, a tiltás és az előírás, mint a női öltözetben. A férfiakra igazából csak a XX. század 30-as éveitől jellemző a "divatozás". Napjainkban két egymástól szembetűnően elkülöníthető – a férfiruhatárra jellemző – stílusiskola hat:

A tradicionális stílus: Hagyományos szabászati, szerkesztési módszerek, klasszikus színek és mintázatok jellemzik. Megkülönböztethető az:

angol és az

olasz vonal, ezek ötvözte az un. európai iskola pl. a német divatcégekre jellemző stílus és az

amerikai vonalvezetés.

A legelőkelőbb tradicionális férfiruhák még ma is rengeteg kézimunkával készülnek, áruk egy autó árával vetekszik. Híres kézi szabóságok Londonban a Savile Row-n találhatók.

28. ábra. Gentleman a Savile Row-n

29. ábra. Bespoke

Bespoke: Méretre készített egyedi férfi öltöny.

A tradicionális stílus legnagyobb részét ma már korszerű technológiával, nagyüzemi módszerekkel milliós nagyságrendben gyártják. A legnevesebb cégek késztermékei minőségileg kifogástalanok, minden igényt kielégítenek.

A designer stílus: A világ divat-fővárosaiban nap, mint nap tűnnek fel újító szándékú, hírnévre és persze anyagi megbecsülésre vágyó designerek. Ha az öltözékekkel sikert aratnak, előbb-utóbb nevük megjelenik napszemüvegeken, parfümökön, órákon. Ez többnyire kétféleképpen lehetséges:

a tervező egyedi stílusú kollekcióját jelzi vagy

egy gyártó cég – a névadó ellenőrzése mellett – készíti kollekcióját.

A designer stílus tehát "márkás" ruhadarabokat jelent, ezért az árak is a többszöröse a "no name" – átlagos nevű vagy névtelen, de hasonló minőségű termékeknek.

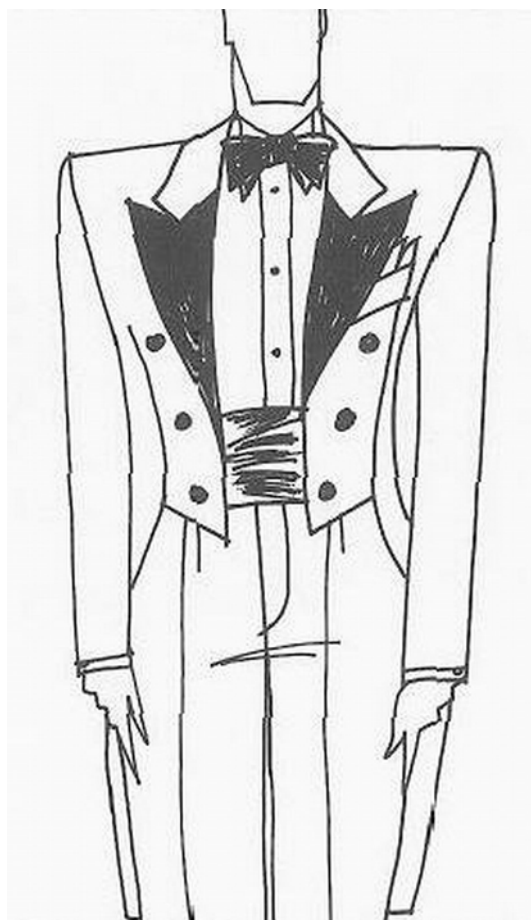
30. ábra. Designer öltözékek

A tradicionális- és a designer stílusban egyaránt készülhetnek városi, casual és formális öltözékek.

Városi öltözékek: Mivel napjaink jelentős részét töltjük a munkahelyen a városi öltözékek a munkahelyi elvárásoknak megfelelő ruházatot jelentik. Ide tartoznak az üzleti és hivatalos eseményeken viselhető ruhák cégen belül vagy a vállalaton kívüli eseményeken, beleértve a hivatalos, üzleti utazásokat is. Ezt a stílust szokták business look-nak is nevezni.

Casual look: A hajtós, rohanó világban a szabadidő felértékelődött. Elöltéséhez – külön iparág alakult – megfelelő ruházatra van szükség. A casual stílus nem hivatali, nem ünnepélyes, de nem is túl "laza" vagy igénytelen. Nem valamilyen sportág aktív gyakorlásának öltözete! Olyan kényelmes, harmonikus ruházat, amit hétvégeken, szabadidőben esti, de nem hivatalos vacsorákon, szabadtéri eseményeken viselhetnek a férfiak.

Formális vagy alkalmi viselet: Fontos, hivatalos ünnepségeken, társadalmi rendezvényeken, jelentős családi alkalmakkor viselhető ruházatot jelent. Egyes eseményeken a protokoll előírja, mit kell viselni.

31. ábra. Zsakett

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Tanulmányozza át Cser Andor: Szabadkézi rajz, modellrajz című tankönyvének 2. Színtan című fejezetét 22–39. oldal! Készítsen jegyzetet kb. egy oldal terjedelemben!

2. Készítsen anyaggyűjteményt férfi öltözethez használható textíliákból! 5×5 cm méretű anyagvágatokat ragasszon fel és írja melléjük a jellemzőiket!

3. Válasszon az Internetről vagy divatlapokból egy férfi öltözetet! A képet ragassza fel, fogalmazza meg, milyen stílusban készült az öltözék és mik a legfontosabb stílusjegyei!

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Fogalmazza meg, mit jelent a férfiöltözködésben, a tradicionális stílus és milyen stílusiskolák különböztethetők meg!

2. feladat

Fogalmazza meg, milyen öltözet jeleníti meg a "business look" vagy üzleti stílust!

3. feladat

Fogalmazza meg, mi a különbség a casual stílusú viselet és a sportruházat között!

4. feladat

Jellemezze röviden a megnevezett alapanyagokat!

Alpaka:

Pamutpuplin:

Gabardin:

Tweed:

Serge:

5. feladat

Fogalmazza meg mi a jelentősége

a) az INTERCOLOR-nak

b) a PANTON színekártyának

INTERCOLOR:

PANTON színekártya:

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A tradicionális stílusban jobban érvényesülnek a hagyományok, szokások, előírások, mint a női öltözetben vagy más férfiöltözködési stílusban. Megkülönböztetjük az angol, az olasz (európai) és az amerikai vonalvezetést.

2. feladat

Jellemzője a visszafogott elegancia. Két vagy háromrészes öltöny, ing és nyakkendő az elfogadott viselet. Esetleg kombinált öltözk pl. sötétkék blézer (klubzakó) és szürke nadrág.

3. feladat

A casual stílus kényelmes, harmonikus ruházat a szabadidő eltöltéséhez pl. kerti parti. A sportruházat aktív sporttevékenységhez megfelelő speciális ruházat pl. golfozáshoz, teniszezéshez.

4. feladat

Alpaka: Lámaféle gyapjából szőtt kelme vagy az alpaka szőr és gyapjú/selyem keveréke. Könnyű, kissé fénylő szövet elegáns öltönyökhöz.

Pamutpuplin: Finom, puha pamutszövet. A láncfonalak vékonyabbak, mint a vetülékfonalak. Férfiinghez használják.

Gabardin: Vízhatlanított gyapjú vagy pamut kelme (napjainkban szintetikus szövet is lehet), férfi öltönyökhöz.

Tweed: Sajátos mintázatú gyapjúsövet.

Serge: Pamutvászon, általában bézs, keki vagy tengerészkék színben. Jól illik a szafari stílushoz.

5. feladat

INTERCOLOR: Nemzetközi Színbizottság. Kidolgozza a nemzetközi színtrendeket, irányzatokat, segíti a divatszakemberek közötti koordinációt.

PANTON színekártya: Minden színnek kódszáma van, így a világ bármely táján objektíven beazonosítható.

MODELLRAJZOK KÉSZÍTÉSE

A művészi divatrajzok készítése több százéves múltra tekint vissza. Dürer és Holbein grafikái, A. Watteau, F. Boucher kosztümrajzai is egyfajta divatrajznak tekinthetők.

A XIX. század elején új technikák jelentek meg – pl. a litográfia – a divatrajz készítésében.

Litográfia : Görög eredetű szó, kőről való nyomtatást, kőrajzot jelent.

A XX. század divatillusztrátorai arra törekedtek, hogy a szépséget, eleganciát adják vissza rajzaikon. Fontos volt a háttér, az enteriőr, a figurák mozgás közbeni ábrázolása.

ESETFELVETÉS, MUNKAHELYZET

Ön, mint fiatal, jól képzett könnyűipari technikus megalapította férfiruha gyártó önálló vállalkozását. Kezdő vállalkozóként szükségesnek látja, hogy a vállalkozás teljes vertikumát átlássa, tapasztalatokat, gyakorlatot szerezzen. Kreativitását a modellrajzok készítésében is szeretné kamatoztatni. Azt is tudja, hogy a számítástechnikai lehetőségek kiaknázása üzleti-, versenyelőnyt eredményezhet. Jól tudja, hogy egy kollekció kifejlesztésénél nagyon fontos, hogy a divatrajz

- hűen tükrözze a tervező elképzeléseit
- segítse a megrendelők választását
- megfelelő információt nyújtson a modelldarab elkészítéséhez
- felhasználható legyen reklámanyagként.

De hogyan?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A divatrajzok három csoportba sorolhatók:

1. Tervezők által készített vázlatok, tervek, amelyek az új modellek kidolgozásában segítik őket.
2. Olyan rajzok, amelyek pontosan meghatározzák a ruhák arányait és a szabásvonalak helyét – ezek kerülnek a mintakészítőkhöz.

3. Egy-egy cég, divatház már elkészült ruháit mutatják be – ez már valódi divatillusztrációnak tekinthető. A tervezők, illusztrátorok gyakran használnak sémafigurát, sablonrajzot. A sablonrajz többnyire 4–5 előre elkészített, jól komponálható ruhátlan figurát jelent, erre rajzolják fel a ruhát. Az alakot mutató beállításban, a modellekre jellemző tartással pl. csípőre tett kézzel ábrázolják. Ez meggyorsítja a rajzolást és visszatérő alkalmazása eredményeképp könnyen felismerhető a készítő stílusa.

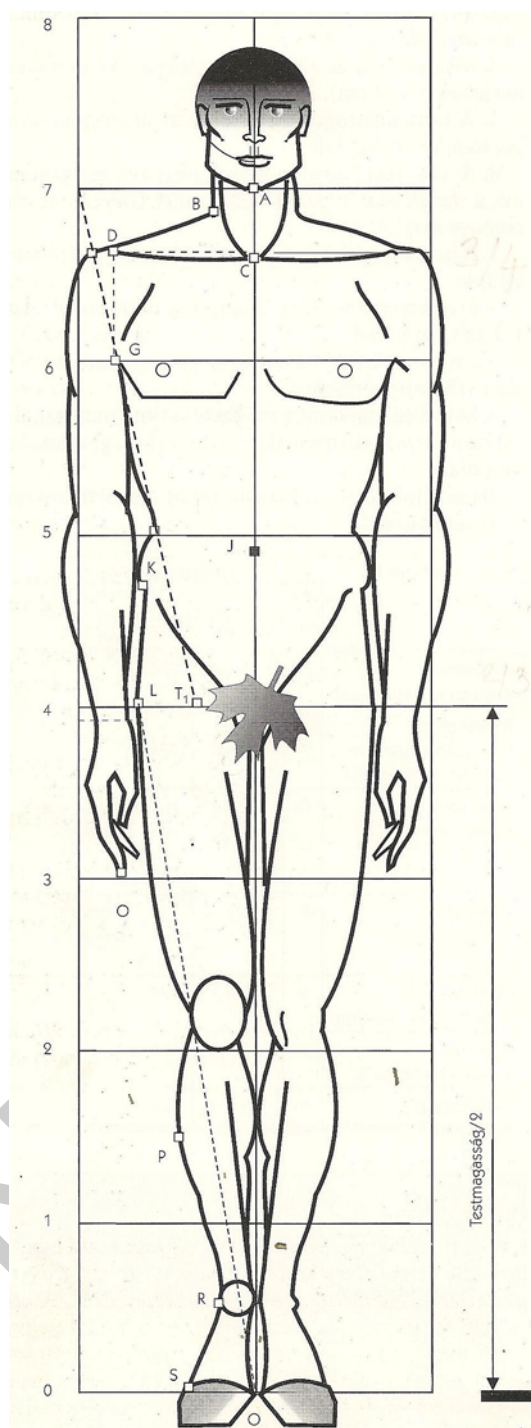

32. ábra. Divatrajzok

A tervező vagy modellrajzoló egyedi stílusa azt jelenti, hogy a rajzoknak vannak olyan sajátosságaik, amelyek alapján könnyen felismerhető, hogy ki készítette. Ilyen egyedi sajátosság lehet a vonalvezetés, jellegzetes színekombináció alkalmazása, sajátos fejforma vagy frizura alkalmazása, különleges lábtartás stb.

Arányfigura készítése

A modellrajz készítésének az a célja, hogy a ruhadarabot az emberi alakon jelenítse meg. A rajzoláshoz egyszerűsített férfi testalkatot használunk. A figura arányai mérhetőek. A testfelosztás egysége a fejhossz. Minden mérendő távolság a fejhossz törtrészával van megadva.

33. ábra. Férfi arányfigura

A férfi arányfigura szerkesztése

8–7 szakasz: A fej szerkesztéséhez felhasznált méretek megegyeznek a női fejével. Az arc részleteit erőteljesebben fogalmazzuk meg. A nyak szélessége az A ponttól mérve $E/4$.

7–6 szakasz: A vállvonal A-tól mérve $E/3$. A tengellyel való C metszéspontja a nyakgödör. A vállvonalon mérve a vállcsúcspont D, $2/3 E$. A váll teljes szélessége V, $3/4 E$. A B nyaktő pont a váll és az állcsúcspontot összekötő egyenes, illetve a nyak metszéspontjában van. Ezáltal a férfi váll lejtése meredekebb.

6–5 szakasz: A mellvonalon a mellcsúcspont a derék szélességében van. A kartagozódás pontja G metszéspont. A mellizom $E/4$ mélyen ívelődik.

5–4 szakasz: A tomporvonalon bemérve $E/3$ -at, a T1 és a 7 pontokat összekötő egyenes metszi ki a derék szélességét, valamint a kartagozódás pontját. A könyökízület erőteljesebb, mint a női alkaté. Az I köldökpont a derékvonal alatt van. A K medencecsont (mellső felső csípőtővis) a derék alatt $E/3$ -ra van.

4–3 szakasz: A tomporvonal szélessége $2/3 E$. A tengelytől a K pont felé futó vonal az ún. lágyék szalag. Ez a törzs és az alsó végtag elválasztó-vonala. A férficsukló szélesebb, mint a női. A mutatóujj hegye, O, $E/4$ a combközépvonal felett.

3–2 szakasz: A térdízület hosszabb és erőteljesebb. A tomporvonal L, illetve a tengely O pontjait összekötő segédegyenes érinti a térdet, illetve átmegy a bokaízületen.

2–1 szakasz: A lábszár szélessége $E/2$ mélyen a legnagyobb.

1–0 szakasz: Az O bokaízületet $E/2$ mélyen, $E/6$ átmérőjű kör jelöli. A belső boka a tengelyhez hozzáér. A lábfej szélessége S, $E/3$.

A síkba kiterített rajz is egy lehetséges ábrázolási módja a ruháknak. Valahol a modellrajz és a műszaki rajz (gyártmányrajz) között helyezkedik el. Arányaiban megfelel a gyártmányrajznak, de nem tartalmaz minden technológiai jelölést. Az elől- és hátulnézeti rajzot próbababa segítségével készítjük el.

Jellemzői:

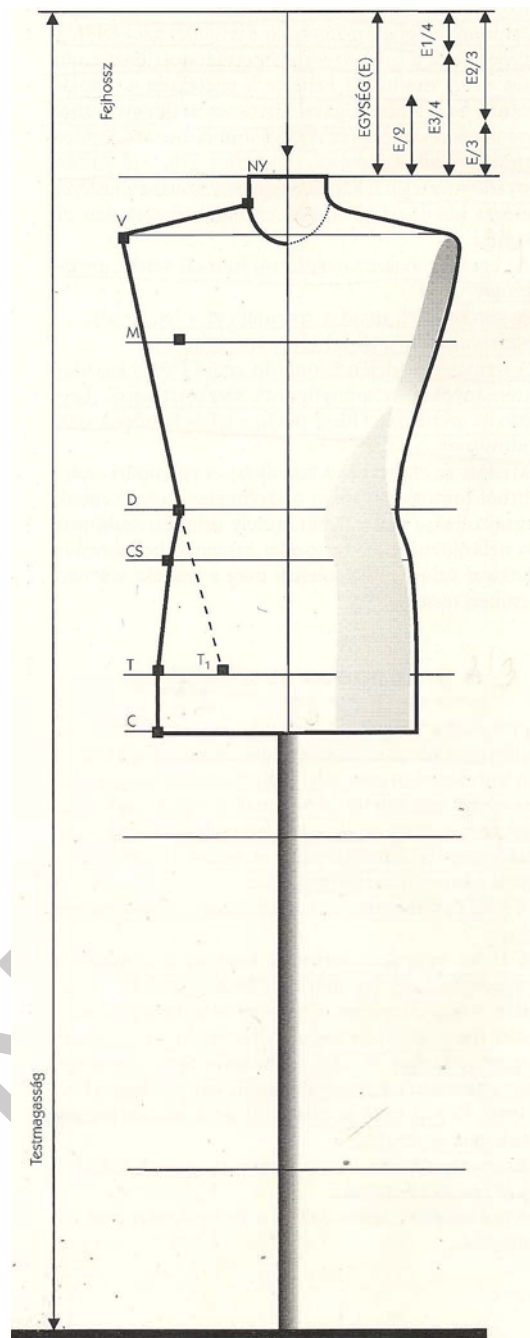
- a ruhadarabot begombolt állapotban ábrázoljuk
- leggyakrabban próbabábura készítjük
- színezést és anyagmintázatot nem alkalmazunk.

Próbababa rajzolása

A szerkesztés lépései:

1. Húzzunk egy függőleges egyenest! Ez a szimmetriatengely, amely elől- és hátulnézetben egybeesik a súlyvonallal.
2. Meghatározzuk a bábú magasságát ($A/4$ -es méretnél javasolt a 24 cm).
3. A testmagasságot megfigyelve az anatómiai tomporvonalat (T) kapjuk.
4. A felső részt tovább osztjuk négy részre, így kapjuk a derékvonalat (D), a mellvonalat (M), illetve az áll csúcsvonalat (Á).
5. A hosszúsági felosztáson két köztes szintet is bejelölünk:

- a csípővonalat (CS), amelyet a derékvonal alatt $\frac{1}{3}$ -ra veszünk fel
- a vállvonalat (V), amelyet az állcsúcs vonala (NY) alatt $\frac{1}{3}$ -ra húzunk meg.

34. ábra. Férfi próbababa

A modellrajz alkalmazási területe:

Elől és hátulnézetben elkészítve a műszaki dokumentáció része.

Megkapja a gyártás előkészítés (modellező).

Felhasználható termékkatalógus készítéséhez.

A modellrajz készítése:

Stilizált, arányos figurára készítik

Egyenes állásban, elől és/vagy hátulnézetben

A fej-, a kéz-, és a lábtartás is egyszerűsített

Ábrázolni kell a szabásvonalakat, tűzéseket

Az anyag színének és mintázatának megjelenítése is egyszerűsített, jelzésértékű

Általában nem komponálják csoportosan (egy modellt mutat be).

Szabvány nem vonatkozik a kivitelezésre, legfeljebb a vonalvastagságoknál kell következetesen eljárni.

Minden olyan részletet ábrázolni kell, ami a szerkesztés-modellezés szempontjából fontos.

Férfiruhák ábrázolásakor ajánlatos olyan alakokat alkalmazni, amelyeknél, a lábtartásnál a nadrág bősége és szabása jól felismerhető.

A divatrajz akkor jó, ha a figura és az öltözék bemutatása nemcsak esztétikus, egyedi, hanem szemléletes, külső személy számára érzékletes és értelmezhető!

A forma, a színek és mintázatok valósághű bemutatása nem könnyű, rajztechnikai ismereteken túl szükséges a textíliák alapos ismerete is.

Az öltözetek ábrázolásának többféle stílusa alakult ki:

- klasszikus drapéria rajz
- a textíliák síkban történő ábrázolása.

A rajznak szemléletessé kell tennie különböző grafikai megoldásokkal az anyag karakterét, felületi struktúráját, vastagságát. Más technika szükséges egy áttetsző selyem, egy bolyhos flanel vagy egy merev vászon ábrázolásához.

A kroki (gyors mozdulatrajz) élő modell után készül, nagyon rövid idő alatt (maximum 10 perc, minimum 1 perc). Használható bármilyen eszköz, ceruza, ecset, tus, csőtoll stb. Lényege, hogy a készítő határozott vonalakkal vázolja fel az alakot, nem vész el a részletekben, a fő jellegzetességeket mutatja be.

Grafikus programok közül jól használhatóak professzionális divatrajzok készítéséhez is a közkedvelt:

- Adobe Photoshop és a

- Corel Draw

Adobe Photoshop

Széles körben elterjedt grafikai alkalmazás, képszerkesztő és fényképfeldolgozó szoftver. A szoftver segítségével nemcsak szerkeszthetők és javíthatók a képek, hanem új képeket, új divatrajzokat is létre lehet hozni. Hivatalos fájlformátuma a PSD. Divatrajzok kimenthetők számtalan más formátumba is, így JPEG-be vagy PNG formátumba is.

Corel Draw

A program segítségével különlegesebb, de sematikusabb, kevésbé valóságos divatrajzokat lehet létrehozni. Ingyenesen hozzáférhető a GIMP képszerkesztő program és az INKSCAPE nyílt forráskódú, folyamatosan újított szerkesztő.

TEX-DESIGN

A Koppermann cég számos nagy világpiaci ágazat számára fejleszt megoldásokat a tervezéshez, gyártáshoz és értékesítéshez: divatáru, ruházat gyártása és értékesítése; táskák és bőrárúk; lábbelik; kárpitok és lakberendezési cikkek; és egyéb területek, amelyek ruha alapanyagokat használnak fel.

A **Tex-Design Classic** modelltervező program segítségével modellrajzok, alapanyagok és logók tervezhetők a képernyőn vagy bevihetők scannerről. A meglévő rajzok és minták formájukban vagy színvilágukban bármikor módosíthatók, átalakíthatók. Az alkalmazott divatszínek meghatározásához a teljes színpaletta a rendelkezésre áll, ebből adhatók meg az aktuális szezon színárnyalatai. A Tex-Design Classic modul kialakításának köszönhetően könnyedén lehet új alapanyagokat tervezni, vagy meglévő mintákat felhasználni. A minták nagyíthatók, kicsinyíthetők, variálhatók az alapanyagon. Az új alapanyaghoz megtervezhetők a desszinek. A modelltervezés befejező lépése már csak a meglévő modellrajzok, anyagminták és emblémák különböző variációinak elkészítése a tervező álmai és a vevők igényei alapján.

A **Tex-Line** modul segítségével gyorsan és pontosan megtervezhetők a szezon modelljei, az ujj, gallér, törzs és egyéb kiegészítők a már meglévő Vektor-könyvtárból előhívhatók és variálhatók, vagy egyéni fazonok tervezhetők. Konstruktív vonalak és vonalzók segítik a pontos rajzolást. Mindenfajta körvonalat és belső részt meg lehet rajzolni, színezni: A díszítések szélességét, az öltések nagyságát és a vonalvastagságokat egyedileg meg lehet adni. Az interaktív rajzoló programmal a különböző varrások, díszítések elhelyezhetők a modellen, illetve egy-egy alapanyag struktúra, mint a műszörme hatás rajzolható.

A Tex-Line-nal beméretezett gyártmányrajzok is készíthetők, megadhatók a modellen a mérési helyek, így egy mérettáblázathoz kiegészítésként csatolható.

A **Tex-Knit** alapanyag tervező program segítségével bármilyen mintázatú kötött alapanyag megtervezhető.

A **Tex-Check** alapanyag tervező program segítségével bármilyen mintázatú szövött alapanyag megtervezhető.

A **Tex-Dress** 3D bemutató és kiajánlási mintakészítő program egy háromdimenziós tervezésre ad lehetőséget. A modellfotó bármely részére ráilleszthető a kiválasztott struktúrájú alapanyag úgy, hogy a program figyelembe veszi a méretarányokat, a térbeli elhajlást, töréseket és az árnyhatásokat. Így a módosított fotó is valós hatású térbeli kép lesz. A fotó mellé illeszthetők rajzok, anyagtípusok, emblémák, amely segítségével gyorsan elkészíthető a kiajánlási dokumentáció és a trend prezentáció.

A **Tex-Define** programot kifejezetten a termeléssel kapcsolatos leírások, gyártási utasítások és dokumentációk készítéséhez fejlesztették ki. A megtervezett modell rajzán, alapanyagok megjelenítésén kívül lehetőség van a modellhez szükséges darabos és méteres kellékek megadására. Különböző gyártástechnológiai leírásokat készíthetünk rajzokkal illusztrálva.

A **Tex-Store** tervező és kommunikációs megoldás a különböző ruházati, kereskedelmi üzletek és kiállítási standok vizuális bemutatására.

A TEX-DESIGN RENDSZER FELÉPÍTÉSE

Hardware PC: Pentium Dual Core számítógép, CD-író, WinXP

19" LCD monitor

Hardware: HP szkennel-Optcionálisan

Software: Tex-Design Classic tervező program, és csatolható modulok:

- Tex-Dress
- Tex-Line
- Tex-Knit
- Tex-Check
- Tex-Store
- Tex-Define

Nyelvezete: Angol nyelvű programok és menük

Magyar nyelvű oktatási dokumentáció

Angol nyelvű kézikönyv, magyar nyelvű segédletek

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Rajzoljon férfi próbababákat a 43. oldalon található útmutató szerint A/4 méretben a bábu magassága legyen a) 16 cm b) 24 cm

a)

MUNKANYAG

b)

MUNKANYAG

2. Készítse el a férfi arányfigura rajzát a 41. oldalon található leírás szerint! A fejhossz 3 cm legyen!

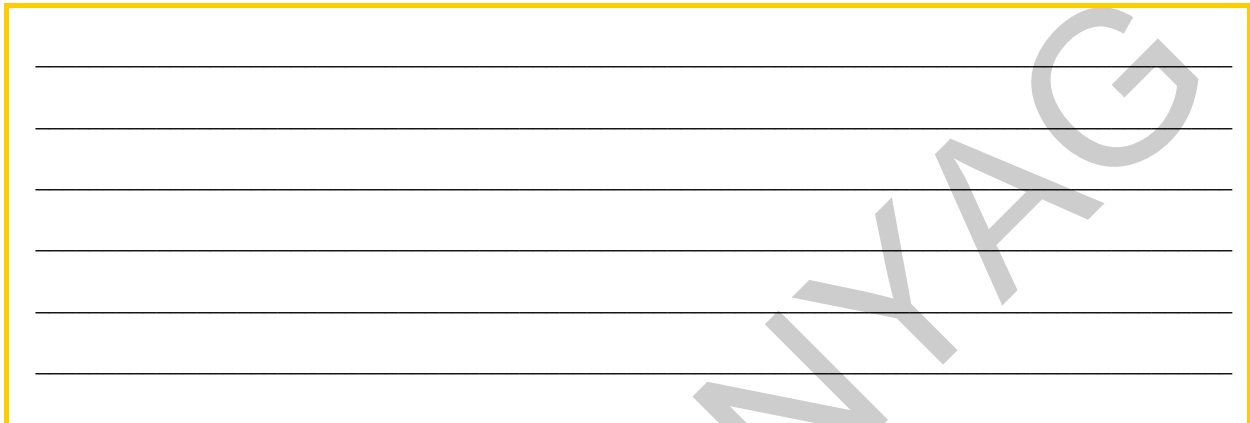
3. Tanulmányozza az alábbi Internetes honlapokat!

www.divatrajz.hu

www.divat.hu

www.divat.lap.hu stb.

Jegyezze le, milyen címen talált Önnek tetsző, hasznosítható rajzokat, információkat!

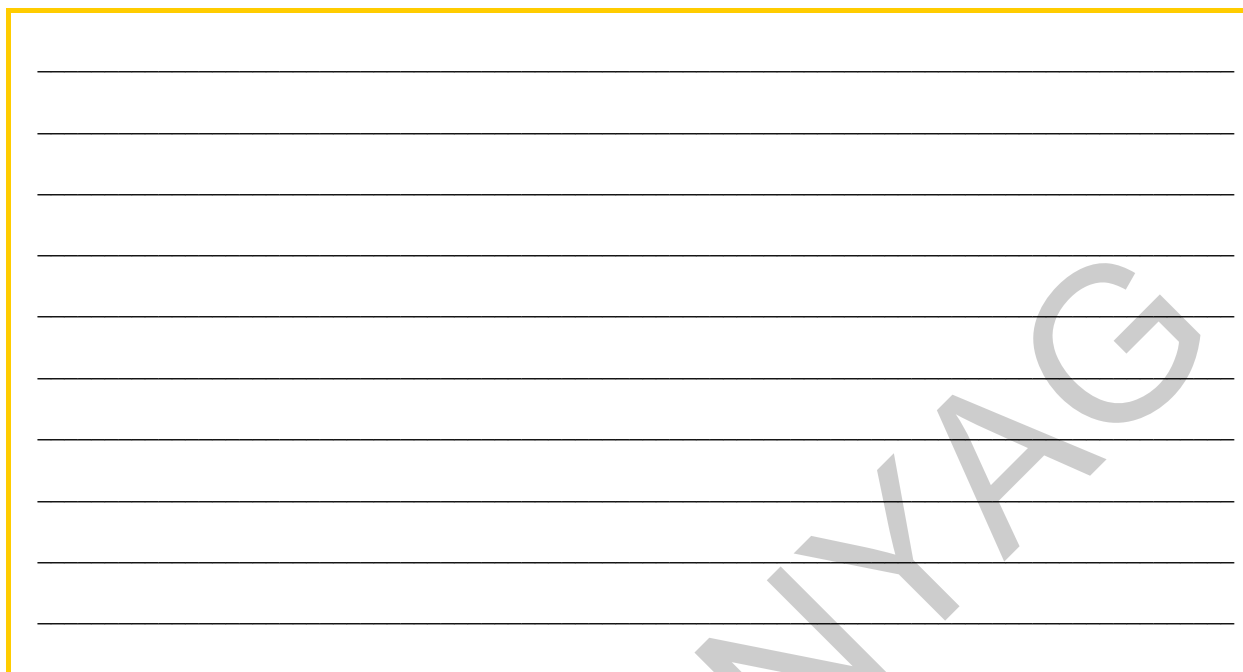

4. Válasszon egy Önnek tetsző divattervezőt, grafikust! Gyűjtsön a választott tervezőtől, grafikustól rajzokat! Fogalmazza meg és illusztrálja, milyen stílusjegyek teszik felismerhetővé a munkáit!

MUNKANYAG

5. Tanulmányozzon BURDA divatlapokat! Hasonlítsa össze a fotókat és a síkba kiterített rajzokat! Írja le a tapasztalatait!

6. Tájékozódjon iskolájában, milyen grafikus programokat használnak és mire! Készítsen feljegyzést!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Készítse el a férfi próbabábu rajzát tetszőleges méretben!

2. feladat

Válasszon tetszőleges férfi ruházatról divatfotót! Ábrázolja próbabábu segítségével!

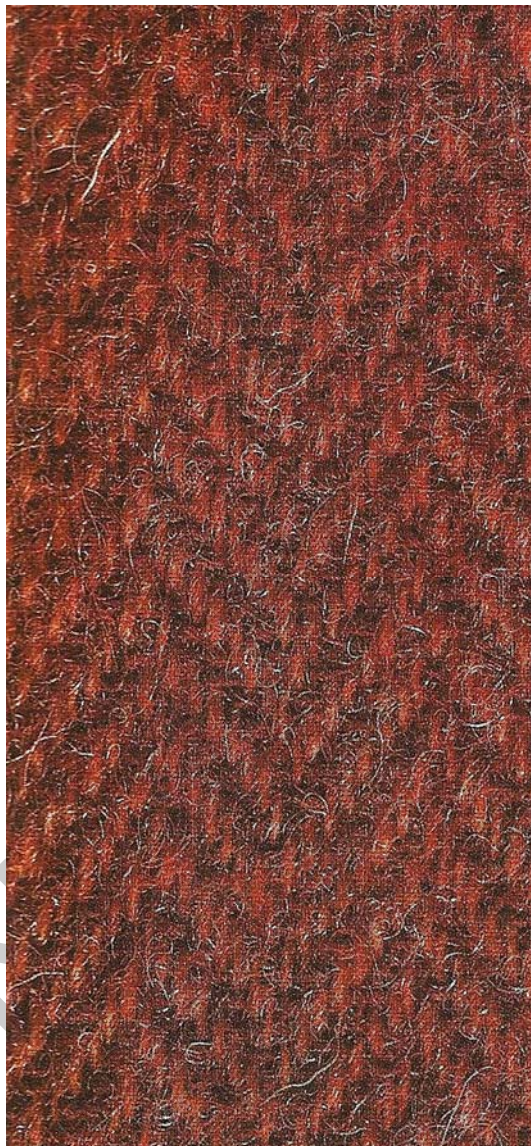
3. feladat

Készítse el a férfi arányfigurát a 41. oldalleírása szerint! A fejhossz 2 cm legyen!

MUNKANYAG

4. feladat

Figyelje meg az anyagmintákat! Állapítsa meg az anyag jellemzőit pl. fényes, matt, sima, bordás, lágy, merev, vékony, vastag stb.

35. ábra.

36. ábra.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A munkafüzetben a 43. oldalon található ábrával kell összehasonlítani.

2. feladat

Alkossanak párokat és értékeljék egymás munkáját!

3. feladat

A munkafüzet 41. oldalán található ábrával kell összehasonlítani.

4. feladat

35. ábra: Halszálkamintás tweed szövet, váltakozó színű lánc- és vetülékfonallal készül, általában szürke, kék vagy barna színben. A felülete jellegzetes V alakú mintázottságot mutat. Kényelmes, lezser, városi viseletekhez alkalmas zakók és/vagy kabát készítésére.

36. ábra: Bordázott felületű, velúr vagy kordbársony szövet, a bordák lehetnek egészen keskenyek vagy szélesebbek. Felülete érzékeny, ezért a különösen igénybevett részeken gyorsan kopik és kifakul pl. a fenékrésznél, térdeken, a zakó könyökénél.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Buzzaccarini, Vittoria: Pantaloni és Co, ZanfiEditori 1989

Cser Andor: Szabadkézi rajz, modellrajz, Műszaki Könyvkiadó 2001

Csipes Antal: Divattükör, Osiris 2006

Europa Lehrmittel: Modellrajz, Magyar Divat Intézet, Göttinger Kiadó 1999

Jackson, Carole: Stíluskalauz férfiaknak, Park Kiadó

Lechevalier, Corinne: Az elegáns férfi, Kuk Kiadó

Mode Drawing, szerk. Isao Yajima Atorie

Schiffer Miklós: Stílusról férfiaknak, Officina Kiadó 1996

www.divat.hu

www.divat.lap.hu

www.divatrajz.hu

AJÁNLOTT IRODALOM

Cser Andor: Szabadkézi rajz, modellrajz, Műszaki Könyvkiadó 2001

Europa Lehrmittel: Modellrajz, Magyar Divat Intézet, Göttinger Kiadó 1999

Schiffer Miklós: Stílusról férfiaknak, Officina Kiadó 1996

www.divat.hu

www.divat.lap.hu

www.divatrajz.hu

A(z) 1299–06 modul 001–es szakmai tankönyvi tartalomeleme
felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 542 01 0010 54 02	Ruhaipari technikus
51 542 02 0000 00 00	Szabász

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
14 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató